

การรู้เท่าทันเรื่องสุขภาพ พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน วัฒนธรรมความ
ปลอดภัยในองค์กร ที่มีอิทธิพลต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานของแรงงาน
ข้ามชาติในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง

วรรณันท์ นามเทพ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลอาชีวอนามัย)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2559

Copyright by Mahidol University

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

การรู้เท่าทันเรื่องสุขภาพ พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน วัฒนธรรมความปลอดภัยในองค์กร ที่มีอิทธิพลต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน ของแรงงานข้ามชาติในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง

HEALTH LITERACY, SAFETY WORK BEHAVIORS, ORGANIZATIONAL SAFETY CULTURE AFFECTING ACCIDENTS AT WORK AMONG INTERNATIONAL MIGRANT WORKERS IN RAYONG PROVINCE.

วรรณันท์ นามเทพ 5737686 PHON / M

พย.ม. (การพยาบาลอาชีวอนามัย)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : พิมพ์พรรณ ศิลปสุวรรณ, ศษ.ค. (ประชากรศึกษา), คุณิต สุจิรารัตน์, วท.ม. (ชีวสถิติ)

บทคัดย่อ

การเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานของแรงงานข้ามชาติในประเทศไทย โดยเฉพาะในโรงงานอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานหนัก ยังคงมีการรายงานการเกิดอุบัติเหตุอย่างต่อเนื่อง การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา อิทธิพลของรู้เท่าทันเรื่องสุขภาพ วัฒนธรรมความปลอดภัยในการทำงาน และพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานของแรงงานข้ามชาติ เป็นการศึกษาวิจัยพรรณาเชิงวิเคราะห์ กลุ่มตัวอย่างแรงงานข้ามชาติ 3 สัญชาติ (พม่า กัมพูชา และลาว) ที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง จำนวน 380 คน ในปี 2558 เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์โดยใช้ล่ามแปลภาษา และการตรวจคัดกรองสุขภาพเบื้องต้นด้วยพยาบาลอาชีวอนามัย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการใช้สถิติการถดถอยพหุโลจิสติก

ผลการศึกษาพบว่า แรงงานข้ามชาติส่วนใหญ่เป็นชาวพม่า ร้อยละ 63.5 เพศหญิง ร้อยละ 56.1 การศึกษาส่วนใหญ่อยู่ระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 55.8) อายุเฉลี่ย 27.1 ปี (SD = 5.19) ประสบการณ์การทำงานเฉลี่ย 2.19 ปี (SD = 1.23) พบอัตราการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน ร้อยละ 10.3 โดยรวมแรงงานข้ามชาติมีระดับการรู้เท่าทันเรื่องสุขภาพ อยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 59.2) โดยเฉพาะทักษะการฟังและการอ่านอยู่ในระดับต่ำ ส่วนการรับรู้วัฒนธรรมความปลอดภัยของแรงงานข้ามชาติที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่รับรู้ดีกว่าแรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดเล็ก ($F=290.83, p < .001$) แรงงานข้ามชาติที่มีระดับการรู้เท่าทันเรื่องสุขภาพอยู่ในระดับต่ำ มีความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานเป็น 18 เท่าของระดับการรู้เท่าทันสุขภาพในระดับสูง ($OR=17.6$ 95% $CI = 4.87-63.65, p = < .001$) และพบว่าพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานมีความสัมพันธ์กับการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน ได้ร้อยละ 22 ($OR=0.78$ 95% $CI=0.70-0.86, p= < .001$) ปัจจัยทำนายที่ดีที่สุดต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานครั้งนี้คือ พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานและระดับการรู้เท่าทันเรื่องสุขภาพ (Wald test = 20.4 และ 19.1) ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษาครั้งนี้ คือ การส่งเสริมพฤติกรรมความปลอดภัยและการพัฒนาทักษะด้านการรู้เท่าทันเรื่องสุขภาพของแรงงานข้ามชาติในโรงงานอุตสาหกรรม โดยเฉพาะทักษะพื้นฐานการพูด ฟัง อ่าน เขียนภาษาไทยเพื่อเพิ่มระดับการรู้เท่าทันเรื่องสุขภาพขั้นพื้นฐาน ให้สามารถสื่อสารด้านสุขภาพและความปลอดภัยในการทำงาน ตลอดจนสามารถตัดสินใจและเลือกปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะนำไปสู่การมีพฤติกรรมการทำงานด้วยความปลอดภัย เพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน

คำสำคัญ : แรงงานข้ามชาติ / อุบัติเหตุและเหตุการณ์เกือบเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน / พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน / การรู้เท่าทันเรื่องสุขภาพ

HEALTH LITERACY, SAFETY WORK BEHAVIORS, ORGANIZATIONAL SAFETY CULTURE AFFECTING ACCIDENTS AT WORK AMONG INTERNATIONAL MIGRANT WORKERS IN RAYONG PROVINCE.

WASSANAN NAMTHEP 5737686 PHON / M

M.N.S. (OCCUPATIONAL HEALTH NURSING)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: PIMPAN SILPASUWAN, Ed.D.(POPULATION EDUCATION), DUSIT SUJIRARAT, M.Sc. (BIostatistics)

ABSTRACT

Several accidents and injuries among international migrant workers (IMWs) in Thailand, especially industrial sectors have continuously been reported. This study aimed to examine the relationship between health literacy, safety behaviors, organizational safety culture and accidents at work. Descriptive survey was performed with 380 legal IMWs using stratified simple random sampling in Rayong Province in 2015. Data were collected by OHNs in health screening and structure interview by IMWs translators. Descriptive statistics, and multiple logistic regression were tested.

The results of the study revealed that the majority of IMWs were from Myanmar (65.3 %), females (56.1%) and having primary school education (55.8 %). The average age of the participants was 27.1 years old (SD = 5.19 years) with a mean of working experiences in Thailand of 2.19 years (SD = 1.23 years). Approximately 10.3% of IMWs had experienced accidents. Their health literacy was at a moderate level (59.2%), which made it difficult for them to understand safety instructions (63.4%), especially due to poor listening and reading skills. The perception of organizational safety culture in large factory workers was also higher than those the other factories, (F=290.83, P<0.001). In general, most IMWs had low health literacy and safety behaviors related to accidents in workplace (OR=17.6 95% CI = 4.87-63.65, p = <0.001) and (OR=0.78 95% CI=0.70-0.86, p= <0.001), respectively. Best predictors for accident were safety behaviors and health literacy (Wald test = 20.4 and 19.1), respectively.

Accidents/injuries at work could be explained with safety behaviors and health literacy of IMWs. Therefore, intervention to improve safety behaviors and health literacy should be conducted for IMWs in factories, especially by improving Thai listening skills in order to raise health literacy, and also by increasing safety behaviors focus on work practices.

KEY WORDS: INTERNATIONAL MIGRANT WORKERS / ACCIDENTS AND NEAR MISS / HEALTH LITERACY / SAFETY BEHAVIORS